

die een eind maakte aan de Romeinsche republiek. Na dien slag hadden er zich vele Romeinen in deze Griekse stad gevestigd. Deze vormden de kolonie. Zij die er toe behoorden hadden het Romeinsche burgerrecht. Wat dat beteekende zien we onder meer aan 't geen verder in hetzelfde hoofdstuk omtrent Paulus wordt verhaald.

CORRESPONDENTIE.

Job. W. de L. te Arn. Uw vraag kwam voor dit no. 16 laat. Doch uitstel is geen afstel. HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

FRIESLAND'S ZUID-OOSTHOEK.

Geachte Redactie!

Voor een belangrijke zaak en een schreiende behoefte vraag ik eenige plaatsruimte in uw blad en eenige oogenblikken de aandacht van lezers en lezeressen.

De toestand in den Zuid Oosthoek van Friesland zal u niet geheel onbekend zijn. In menig opzicht ziet het er treurig uit in deze omgeving.

Het ongelof heeft er diepe wortelen gesloten. Gevolg daarvan is, dat het socialisme er een vruchtbaar bodem vond. De massa is door de socialistische leiders en woordvoerders megevoerd, en in de toekomst dreigt dit nog veel erger te worden, wijl de onderwijzers van de openbare school alhier hunne socialistische gevoelens openlijk uitspreken.

Kan het anders, of de jeugd, welke aan deze mannen wordt toe-vertwoord, wordt straks ook het socialisme in de armen gevoerd?

Een belangrijke zaak is in deze omgeving: het Christelijk onderwijs.

Een schreiende behoefte bestaat hier aan: een Christelijke school.

Reeds lang werd die behoefte hier gevoeld. In 1891 werd reeds een Schoolvereniging opgericht, welke op hare Statuten de Koninklijke goedkeuring verkreeg.

Dikwijls daarna werd gesproken over de noodzakelijkheid van Christelijk onderwijs voor onze kinderen. Doch daar bleef het bij. De middelen om het te verkrijgen, ontbraken.

Nu echter de Wet op het Lager Onderwijs ons in zooveel gunstiger conditie bracht, werd in den laatste tijd weer met ernst deze zaak besproken. Berekend werd, dat we p. m. 7000 gulden noodig hebben om een school met onderwijzerswoning te kunnen bouwen. Deze som hebben we echter niet. En toch — ernstig, zeer ernstig wordt hier een Christelijke school begeerd.

Wij stelden ons in allen ernst voor de vraag: Wat moeten we doen om die te verkrijgen?

We hebben een klein fondje, doch dat be draagt slechts 250 gulden.

Maar wat beteekent dit voor bovengenoemde som?

Een beroep te doen op de liefdadigheid der Christenen in Nederland?

Ja, dit bleef ons nog over. Doch dit durfden we niet doen, vóór we in eigen kring beproefd hadden, wat wij zelf bijeen konden brengen.

En dit is thans geschied, en wel met een verrassende uitkomst.

Op een daartoe circulerende lijst werd te Appelscha door voorstanders van Christelijk onderwijs ons toegezegd ruim 1450 gulden. Dit is voor Appelscha een waarlijk niet geringe som. Naar vermogen, — door sommigen zelfs boven vermogen — is voor dit doel geofferd. Doch alles bij elkaar hebben we toch nog maar ruim 1700 gulden. En meer kunnen we hier niet bijeen brengen.

Het is daarom, dat we nu ook onze behoeften naar buiten bekend maken, en met volle vrijmoedigheid aan de met aardse goederen middelrijke Christenen in Nederland durven vragen: Och, broeders en zusters! help ons om de ontbrekende som bijeen te brengen.

Indien ge een kijkje kondet nemen in deze omgeving — wij zijn er vast van overtuigd — dan zoudt ge zeker zeggen: daar moeten en willen we helpen, opdat de kinderen van Appelscha niet met den stroom van het socialisme worden meegevoerd, gelijk helaas! met sommigen reeds het geval was; maar met den Christus der Schriften bekend gemaakt worden.

Want waarlijk, treuriger dan wij kunnen beschrijven, is de toestand hier.

Werd ons van buiten af geen hulp geboden, dan kunnen we hier geen Christelijke school krijgen. De Geref. kerk te Appelscha is ook arm, en toch het moet van de Gereformeerden hier komen. Ook als we een school kunnen krijgen, moeten we nog elk jaar voor een beoordeelde som zorgen, omdat slechts enkelen het volle schoolgeld kunnen betalen. Velen zelfs kunnen in 't geheel geen schoolgeld betalen. Doch die zorg nemen we zelf wel op ons.

In Februari a.s. zal het 70 jaar geleden zijn, dat wijlen Da. H. de Cock van Utrum de Geref. kerk hier tot openbaring heeft gebracht. Hoe aangenaam zou het ons zijn, indien we dan als feestgave, door heel Nederland bijeengebracht, konden aanbieden een som, groot genoeg om met den bouw te kunnen beginnen. Gaarne wil ondergeteekende groote en kleine giften voor dat doel ontvangen, welke door het Bestuur der Schoolvereniging zullen verantwoord worden.

Appelscha.

P. KOSTER.

Gereformeerde Gezindheid

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Lunteren, G. Wisse, te Leiden. — Enkhuizen, J. H. Donner, te Nieuworp. — Scherpenzeel, W. H. Bouwman, cand. te Nijkerk. — AANGENOMEN: Enschede, H. de Bruijn, te Oud-Loosdrecht. — Warnswold, P. D. de Groot, te Emlichheim.

BEDANKT: Bolnes, J. H. Jonker, te Warmerveer.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Westerbroek, T. Dijkstra, te Oterdam. — Assendelft, E. van den Broek, te Zoelen. — Oirschot, Ph. Bismarck, te Paramaribo. — Donkerbroek, Joh. Aalbers, cand. te Goutum. — Well en Ammerlaan, J. A. ten Bokkel Huinink, te Simonsdijk. — Lienden, J. Visser, te Culemborg. — Oud-Beijerland, H. van Griethuizen, te Delft. — Theising, S. W. Wismius, cand. te Groningen.

AANGENOMEN: Vuren en Dalem, G. J. G. de Bel, cand. te Bussum. — Beverwijk, Dr. A. Rutgers van der Loef, te 's-Hertogenbosch. — Leiden, Dr. G. Oortkuyt, te Brakel.

BEDANKT: Nijmegen en Oplade, E. ter Spoel, te Veenwouden. — Krommeniedijk, F. Ydena Cuijter, te Knollendam c. a. — Sneek, J. Ossewaarde, te Meppel. — Joure en Vrouwenpolder, G. J. G. de Bel, cand. te Bussum.

Advertentiën.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een kort en geduldig lijden, onze hartelijk geliefde Echtgenoot, Vatter, Broeder en Behuwbroeder, de heer JOHANNES CORNELIS BROUWER, in den ouderdom van ruim 68 jaren.

Wed. J. C. BROUWER — VAN DER HORST. } Amsterdam.
R. D. BROUWER. }
J. C. BROUWER. }
A. BROUWER. }
R. C. BROUWER. }
A. M. R. BROUWER, } Arnhem.
R. C. VAN DER HORST. } Amsterdam.
C. H. VAN DER HORST. }

Amsterdam, 5 December 1905.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Bijverdienste

Een Vereniging ter verspreiding van Christelijke Ontspanningslectuur onder den Burgerstand zoekt Agenten met lust en gelegenheid, om zich in hun vrije uren met het aanwerven van leden bezig te houden. Voor ieder aangebracht lid wordt 20 % provisie uitgekeerd. — Brieven onder letter T. aan 't bureau van dit blad.

P. VORKINK EN
JAC. PH. WORMSER.
ARCHITECTEN.
BUREAU VAN SIEKUNST.
LANGESTRAAT.
HOEK: RUITERSWEG.
TE HILVERSUM.

EISMA & Co.

Noordeinde 20, den Haag.
Kassiers
en
Commissionairs in effecten.

G. A. GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141 en Keizersgracht 305,
AMSTERDAM.
Al tijd groote
sorteering
Piano's
van af / 100,
Orgels
van af / 45.
Vraag catalogi en conditiën voor
huur, ruil en betaling.

Gestigd te SCHEVENINGEN:
E. A. KEUCHENIUS,
= Zenuwarts. =
Villa "Arcadia"
RADHUISWEG 16

Ger. Kerk Sneek (A)

4 1/4 % Geldleening 1905, groot f 14000.—.

Obligatiën à f 100.— in bovengenoemde leening zijn à 100 % verkrijgbaar bij de H.H.

WARINGA & Co.
Commissionairs in Effecten, SNEEK.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,
gevestigd te
Amsterdam, Keizersgracht 547-549,
sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN, DAMRAK 60 en DAM 15-17.

Kopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

WIE HELPT.

Wenst niet een ieder ZONDAGSRUST VOOR DE VISSCHERS? Wie helpt dan een zeer technisch persoon in visscherijaken een Visscherij Maatschappij op te richten, waarmede de gunstige resultaten verkregen worden. Met Zondagrust voor de visschers. Br. fr. onder motto Zondagrust Bureau van dit Blad.

Bij de Firma A. J. H. FLÖRKE, te Hil verstum, verscheen:

R. C. VERWEIJCK,
Vragenboekje op de Leerplichtwet
ten dienste van ouders, onderwijzers, enz.
Prijs f 0.25.

Zondagsschoolrooster 1906

BEWERKT DOOR

DS. N. A. DE GAAY FORTMAN,
en dat bewerkt door
A. I. HOOGENBIRK en M. WIEGAND
zijn verkrijgbaar tegen f 0.04 per exemplaar; 100 exx. ad f 3.—

Amsterdam, Hoveker & Wormser,
Pretoria-Potchefstroom.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:

De Profeteien van

Hoséa-Joël

UITGELEGD door

JOH. CALVIJN,
verhaald naar de oorspronkelijke Fransche editie, vergeleken met de Latijnsche uitgave van BAUM CUNIZ & REUSS, en met een voorrede van

— Dr. A. G. HONIG. —

Prijs f 3.40. In stempelband f 3.90.

VIER UWE VIERDAGEN.

Nieuwe meditatiën voor de Christelijke feesten,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Ingenaad f 1.90; in stempelband f 2.40.

Amsterdam, HÖVEKER & WORMSER.
Pretoria-Potchefstroom.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.
Telefoon Intercomunaal No. 674.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, J. H. DE WAAL MALEFUIT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAAL VAN STOEETWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WINTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jhr. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 100 pCt., in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADHUIS en DANE, Keizersgracht 307 (Hithersum, Torenlaan 56); te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie: M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

- BOEIENDE CHRISTELIJKE ONTSPANNINGSLECTUUR -

geeft de „Vereniging Nicolaas Beets“ gevestigd te Baarn. — Tegen betaling van slechts drie gulden (f 3.—) contributie ontvangt men 6 boeken per jaar of per half jaar (naar verkiezing) om de 2 maanden of om de maand een deel. Verder 3 gratis stempelheden. Van de boeken die aan de nieuwe leden worden toegezonden noemen wij: HEDRA STREETON, Het Testament van David Lloyd. Een groote roman van 371 bladzijden. — C. TERBORCH, Ontroef. Een oorspronkelijke roman. (163 blz.). Van denzelfden schrijver een oorspronkelijke novelle „Aan de Zandkade“. — DAVID LYALL, De Stad niet met handen gemaakt. Een boeiende geschiedenis uit de fabriekwereld. (344 blz.). — AMY LE FRUVAAR, Vreemde Kinders. Een geïllustreerd verhaal voor allen die van kinderen houden. (184 blz.). — Christie Redfern. Een jeugdig leven van Strijd en Overwinnen. (285 blz.). — E. v. MALTZAHN, Doctor Bernardus. Een kloostergeschiedenis uit den tijd der Hervorming.

Het lidmaatschap kan iedere maand aanvangen. Voor slechts f 3.— ontvangt men omstreeks 1250 bladzijden druks.

Voor Zondagsscholen en Catechisatiën.

Door omstandigheden zijn we in het bezit gekomen van een voorraad zeer fraai uitgevoerde

Zondagsschoolkaartjes,

van verschillende afmeting, alle uitstekende chromos met landschappen, bloemen enz. en elk met een goed gekozen bijbeltekst. De gemiddelde prijs, waarvoor deze kaarten oorspronkelijk in den handel werden gebracht was 4 à 5 cents per stuk.

Wij wenschen die spoedig spotgoedkoop op te ruimen en bieden daarom aan:

Eene sorteering van	100 stuks voor f	0.90
„ „ „	250 „ „	2.—
„ „ „	500 „ „	3.50
„ „ „	750 „ „	4.50
„ „ „	1000 „ „	5.—

Toezending franco op ontvangst van postwissel van 't bedrag.

Amsterdam, HÖVEKER & WORMSER.

Boek- en Oudboekdrukkerij: DE HÖVEKER & WORMSER, Amsterdam.

Is verschenen het eerste nummer van de CHRISTELIJKE STEMMEN, POLITIEK-SOCIAAL TIJDSCHRIFT.

— Uitgegeven door den Bond van A.-R. P.-C. in Nederland. —
Onder redactie van

Prof. Mr. ANNE ANEMA, Ds. D. G. POSTMA,
Mr. G. J. SYBRANDY, H. DE WILDE.

Met medewerking van: Ds. C. V. D. VOORT van Zipp; Ds. C. W. J. VAN LUMMEL; J. C. WIRTZ; Mr. A. DE JONG; Ds. G. W. C. VUNDERINK; N. OOSTERBAAN; J. V. D. MOLEN; R. C. VERWEIJCK; J. H. DE WAAL MALEFUIT Sr.; P. BROUWER; Dr. R. J. W. RUDOLPH.

Versijnt per maand in af. van 3 vel (14 pag.) druks in sink 8vo formaat, op goed papier en met delftse druk.

PRIS f 4.— PER JAAR.

(Betaalbaar per drie maanden.)

Men abonneere zich bij de uitgever, bij onze agenten of bij andere soliede boekhandelaren.

Inhoud van No. 1:

Inleiding.
P. BROUWER. Een bladzijde uit de voorgeschiedenis van onzen revolutie tijd.
H. DE WILDE. De Schoolwet Kuyper en onze Schoolbesturen.
V. KUNT en Samenleving.
Mr. G. J. SYBRANDY. De ontwikkeling van het Arbeiders-verkeersrecht. I. Van de Leestafel.

Inhoud van No. 2:

N. OOSTERBAAN. De Praktijk der Vrijdinnigheid.
AMO NESCH. De Vrijmaking der Kerk, een doel voor de politiek der Christ. Partijen.
Mr. G. J. SYBRANDY. De ontwikkeling van het Arbeiders-verkeersrecht. II.
H. DE WILDE. Politiek maatschappelijk verslag. — Staatscommissie grondwetsherziening.
Mr. G. J. SYBRANDY. Terugblik. (De partijdag te Jena. — De strijd in de bouwvakken te Amsterdam).

Van de Leestafel.

In de eerstvolgende nummers worden nog gepubliceerd:
H. DE WILDE. De gemeentelijke werklieden reglementen.
Mr. G. J. SYBRANDY. De collectieve Arbeidscontracten, enz. enz.

NEDERBRAGT & Co.

's-GRAVENHAGE, Nov. 1905.

Vrije Universiteit.

Is dan ontvangen:

Voor de Vereniging:

Aan Contributiën:

Door den heer D. Scheepma te Schiedamschen 41; door het Loc. comité Amsterdam 30 storting f 600; door den heer P. Potma te Buitenpost uit Angustinusg f 0.50; uit Buitenpost f 44; uit Droghda f 1; uit Gerkesklooster f 51.50; uit Stroobos f 45.50; uit Surhuizum f 475 samen f 147.25; door Ds. K. Veen uit Aardenburg f 14; uit Oostburg f 19; uit Schoondijk f 3.50; uit Waterlandskerkje f 1; uit Zuidrande f 2.50 samen f 40; door Ds. N. Woldings te Ten Post f 13; door Ds. G. van Setten te Bussum f 48.50; uit Naarden f 13 samen f 61.50; van N. N. te A. f 2.50; door den heer T. de Groot te St. Nic. laagse f 27; door Ds. J. W. van der Kouwe te Ferwerd uit Bijla f 3; uit Ferwerd f 12.25; uit Genuin f 14; uit Hallum f 15; uit Janum f 5; uit Jislum f 3; uit Lichtaard f 13.50; uit Marrum f 13.50; uit Nijkerk f 2.50; uit Reitsum f 10.50; uit Wanserd f 14.50 samen f 106.75; door den heer Abr. van der Maas te Wissekerke f 13.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

Van de Geref. kerk te Andel f 3.74; van idem te Dussen f 4.32; van idem te Giesse Rijswijk f 4.07; van idem te Meuwien f 2.25; van idem te Nieuwendijk f 25.20; van idem te Sloeuwijk f 4.10; van idem te Waardhuizen f 2.25; van idem te Werkendam f 10.92; van idem te Werkendam B f 5.50; van idem te ter Aar f 2; van idem te Aarlanderveen f 6.61; van idem te Alfen a/d. Rijn f 12.25; van idem te Bodegraven f 8.13; van idem te Leimuiden f 3.50; van idem te Nieuworp f 2.75; van idem te Nieuween f 2.57; van

idem te Naarden f 1.20; van idem te Oudehoorn f 3.70; van idem te Waarder f 7.25; van idem te Oude Wetering f 9.92; van idem te Woerden f 5.40; van idem te Woubrugge f 2.24; van idem te Zevenhoven f 2.08; van idem te Zwammerdam f 7.79; van idem te Numansdorp f 4.25; van idem te Strijen f 11.97; van idem te Krabbendijk f 7.66; van idem te Hoek van Holland f 4.75; van idem te Katendrecht (se col.) f 12; van idem te Maassluis B f 63.50; van idem te Rotterdam A f 129.50; van idem te Emmen f 7.40; van idem te Gees f 4.72; van idem te Koevoorden f 7.25; van idem te Nieuw Amsterdam f 5.13; van idem te Schoonebeek f 9.42; van idem te Schoonoord f 1.46; van idem te Sleen f 5.50; van idem te Zeele f 4.77; van idem te Koudum f 8.80; van idem te Hoek f 4.59; van idem te Gouda A f 13.08; van idem B f 12.16; van idem te Nieuwerkerk a/d. IJssel f 5.01; van idem te Ouderkerk a/d. IJssel f 9; van idem te Haastrecht f 6.35; van idem te Moordrecht f 3.40; van idem te Reeuwijk en Sluiswijk f 4.45; van idem te Lekkerkerk f 1.10; van idem te Oudewater f 2.00; van idem te Zevenhuizen f 2.00; van idem te Waddingsveen f 8.86; van idem te Schoonhoven A f 6.72; van idem B en Willige Langerak f 10.60; van idem te Bergambacht f 2.13; van idem te Heemse A f 10; van idem te Hergentheim f 4.91; van idem te Lochem f 3.50; van idem te Rijswijk f 10.78; van idem te Schenkingen.

Door den heer A. Pijl te Alblasserdam (voor de Theol. fac.) f 2.

Voor de Medische faculteit:

Door den heer D. Scheepma te Schiedamschen f 1.50; door Ds. K. Veen te Oostburg uit Schoondijk f 5.

H. W. VAN MARLE Jr.
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.

Dit blad
Bijdragen
dit blad bet
aan de ADM
inzending
kunnen voor

D.

Na van l
in het gezin
ben geham
spreken ove
Gelijk we
lijk gezag
bespreking
de maatsch
willen wij o
het politiek
staat.

Ons voor
tus", — bij
polis of „sta
litiek" hebb
tigden, geor
schappij.

Staat en
saam verbor
te ondersche
Zoo niet
maatschappij
Wij hebb
hoe de ma
dat uit het
— als bij
cel de ande
komen deel
schappen dr
verdeling
elkanders be
Komt het
tijd, tot va
zich op den
verbijzonder
zulk een ma
standen: de
waakt, kome

Ontstaat
gezin, door
schapswezen
drift door h
als ter voor
gezinnen m
arbeid verde
oorsprong d
zin, wat Ar
een „politiek
Wanneer
noemt, mag
woord niet
meenschaps
Hij bedoelt
mensch krac
gelegd is or
van de „poli
Ook de hulg
menschelijke
Het is een
schappen dr
er naar doe
vastheid, org

Zoals wij
hebben zien
hoeften van
voor zijn eig
welzijn, zo
staat, de hulg
gezinnen no
werking ten
leven doen